

ОБРАЗАЦ ЗА КОМЕНТАРЕ

на *Нацрт акционог плана за 2022. годину за спровођење Програма развоја јавних набавки у Републици Србији за период 2019-2023. године (у даљем тексту: Нацрт акционог плана)*

Име и презиме: **Немања Ненадић**

Име организације, односно институције: **Транспарентност Србија, Палмотићева 31, 11003 Београд**

Контакт телефон: **063 889 84 42; 011 3033 827**

E-mail: **ts@transparentnost.org.rs**

Датум: **11.02.2022.**

1. Општи коментари и сугестије на Нацрт акционог плана:

У односу на Акциони план за 2021. годину, нацрт овог Акционог плана садржи неке показатеље који су остали исти или је чак остварен пад у односу на предвиђени напредак (Општи циљ даљег развоја и унапређења система јавних набавки, просечан број понуда по поступку, број спроведених мониторинга, нису извршене измене ЗЈПК итд). Нацртом акционог плана нису обухваћене ни измене и допуне Закона о јавним набавкама које су биле предвиђене за крај 2021. године ради реализације мера из Медијске стратегије и пратећег акционог плана, а које нису спроведене. Сматрамо да многи показатељи који су овде наведени неће моћи бити остварени без измена и допуна Закона о јавним набавкама, стога позивамо Канцеларију за јавне набавке да у сарадњи са другим надлежним институцијама отпочне рад на изменама Закона како се би отклонили сви до сада уочени недостаци у примени.

2. Предлог за измену или допуну Нацрта акционог плана у погледу „ОПШТИХ И ПОСЕБНИХ ЦИЉЕВА“

Образложење упућеног предлога/коментар

3. Предлог за измену или допуну Нацрта акционог плана у погледу „ПОКАЗАТЕЉА ЕФЕКТА, ИСХОДА И РЕЗУЛТАТА“

1. Предлажемо да се као показатељ ефекта општег циља даљег развоја и унапређења система јавних набавки укључи и остварење приоритетних препорука из Извештаја о напретку Републике Србије. Према томе, измењени показатељи ефекта би изгледали овако (приказано црвеним словима):

Годишњи извештај Европске комисије о напретку Републике Србије
ПВ (Извештај за 2021) - Делимичан напредак – **поновљене све приоритетне препоруке из Извештаја за 2020. годину**

ЦВ (Извештај за 2022) – Остварен напредак – није поновљена ни једна приоритетна препорука из Извештаја за 2021. годину

2. Као показатељ исхода посебног циља јачања конкуренције на тржишту јавних набавки наводи број понуда по поступку јавне набавке. Сматрамо да би требало увести додатни показатељ који би се односио на конкуренцију код јавних набавки које су изузете од примене Закона, по појединим основима изузећа.

3. Као показатељ исхода посебног циља смањења ризика од нерегуларности у систему јавних набавки наводи се број поступака над којима је спроведен мониторинг. Као циљ за 2022. годину наводи се број од 300 поступака у односу на 258 поступака који су били предмет мониторинга у 2021. години. У 2020. години, према извештају Канцеларије за јавне набавке, број поступака који су били предмет мониторинга био је 274, односно тек сваки четирестоти поступак је био предмет мониторинга. Како се такође наводи у извештају, у Канцеларији је од 03. децембра 2020. године повећан број извршилачких радних места за мониторинг са 4 на 5, тако да се може закључити да је број поступака над којима је извршен мониторинг у паду. Стога сматрамо да је бројка од 300 поступака премала, те да би број од 500 поступака заиста представљао напредак у овој области. Такође, требало би увести и показатеље који приказују однос спроведених надзора поступака предвиђених редовним планом рада КЈН, затим према захтевима других надлежних државних органа (МУП, Тужилаштво, АСК) и према захтевима привредних субјеката, наручилаца и других заинтересованих лица.

Образложење упућеног предлога/коментар

1. Како би се стекао бољи увид у напредак Србије у области јавних набавки, требало би навести препоруке које јесу и које нису остварене на крају године.

2. Како је у јавним набавкама које су изузете од примене Закона конкуренција угрожена него што је то у отвореном поступку, требало би увести показатеље помоћу којих би се пратили конкуренција у овим поступцима. Такође, ови показатељи би се требали водити за сваки основ на основу ког се набавка изузима од примене Закона.

3. Објашњено у предлогу.

4. Предлог за измену или допуну Нацрта акционог плана у погледу „МЕРА, АКТИВНОСТИ, БУЏЕТА, ОДГОВОРНИХ ИНСТИТУЦИЈА И РОКОВА“

1. Предлажемо да се предлагање измена и допуна ЗЈПК помери за 3. квартал 2022.

2. Код мере јачања институционалног оквира - Обука Полиције, Јавног тужилаштва, и других институција у области јавних набавки, као показатељ излазних резултата наводе се најмање две обуке. Сматрамо да би уместо броја обука било боље да се наведе колико ће бити обучених и колико је до сада обучених у полазној вредности.

3. Као мера унапређења електронских јавних набавки наводи се израда техничке спецификације за израду нових функционалности на Порталу јавних набавки. Сматрамо да би требало навести које се то нове функционалности предвиђају за ПЈН, а уједно предлажемо и да се као нове функционалности предвиде и неки од следећих предлога – Да се уласком на поступак јавне набавке на Порталу направи одељак у ком ће бити приказан број понуда за конкретну набавку; Повезивање са базама података које се воде код других органа (нпр. Централни регистар фактура) ради целовитијег

увида о јавним набавкама и њиховима ефектима; Омогућити да се извештаји могу да преузму тако да не садрже ограничени број ставки (тренутно 5000)

4. Као меру јачања административних капацитета и едукација предлагемо да се укључи и израда модела интерног акта наручиоца, као и израда методологије на основу које ће Министарство финансија пратити извршење уговора о јавним набавкама

Предлажемо да се као мера унапређења правног оквира, поред измена и допуна ЗЈПК, искористи прилика која је била предвиђена за крај 2021. године ради реализације мера из Медијске стратегије и пратећег Акционог плана године и изврше измене и допуне Закона о јавним набавкама у 2022. години

Образложење упућеног предлога/коментар

1. Померање представљања предлога за измене и допуне ЗЈПК има за циљ омогућавање свим заинтересованим субјектима да се упознају са њима, као и остављање више времена за спровођење квалитетне јавне расправе, како би се измене и допуне закона биле усвојене до краја 2022. године без хитног поступка.

2. Образложено у предлогу.

3. Образложено у предлогу.

4. Израдом модела интерног акта наручиоца дала би се прилика наручиоцима да обухвате све битне аспекте јавних набавки које Закон није у довољној мери уредио, а било би уређено и питање спровођења мониторинга над применом правила о доношењу интерног акта. Што се тиче праћења извршења уговора о јавним набавкама, тренутно немамо податке да Министарство финансија уопште врши ту своју обавезу, иако је то предвиђено Законом о јавним набавкама. Један од разлога за овакво стање јесте и то што је Законом само прописано да ће Министарство пратити извршење уговора, али та одредба није прецизирана ни даље у Закону, нити неким од подзаконских аката. Остало је недоречено на који начин и у којем обиму ће Министарство финансија вршити овај надзор. Извештај о спроведеном надзору не постоји, иако би управо подаци из тог извештаја требали да буду показатељи напретка. Израдом методологије обезбедило би се објављивање исхода надзора, а квалитет и обухват надзора би свакако били већи.

5. Други предлози, коментари и сугестије

Образложење упућеног предлога/коментар